Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►B

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 200/2012

z 8. marca 2012

týkajúce sa cieľa Únie, pokiaľ ide o zníženie výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* v kŕdľoch brojlerov, stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 71, 9.3.2012, s. 31)

Opravené a doplnené:

►C1 Korigendum, Ú. v. EÚ L 68, 13.3.2015, s. 90 (200/2012)

▼B

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 200/2012

z 8. marca 2012

týkajúce sa cieľa Únie, pokiaľ ide o zníženie výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* v kŕdľoch brojlerov, stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín ([1]), a najmä na jeho článok 4 ods. 1 druhý pododsek, článok 8 ods. 1 druhý pododsek a článok 13 ods. 2,

keďže:

(1) Cieľom nariadenia (ES) č. 2160/2003 je zabezpečiť, aby sa prijali primerané a účinné opatrenia zamerané na detekciu a kontrolu o. i. salmonely vo všetkých príslušných štádiách, a to najmä na úrovni primárnej produkcie, t.j. v kŕdľoch, s cieľom znížiť prevalenciu zoonotických patogénov prenášaných potravinami a tým aj riziko, ktoré predstavujú pre verejné zdravie.

(2) V článku 4 ods. 5 nariadenia (ES) č. 2160/2003 sa stanovujú ciele Únie týkajúce sa znižovania prevalencie všetkých sérotypov salmonely s významom pre verejné zdravie v prípade brojlerov. Uvedeným znížením sa zabezpečí umožnenie splnenia kritérií týkajúcich sa salmonely v prípade čerstvého mäsa brojlerov stanovených v časti E prílohy II k uvedenému nariadeniu a v kapitole 1 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 2073/2005 z 15. novembra 2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny ([2]).

(3) Nariadením (ES) č. 2160/2003 sa stanovuje, že cieľom Únie je zahrnúť číselné vyjadrenie maximálneho percentuálneho podielu epidemiologických jednotiek, ktoré zostávajú pozitívne, a/alebo minimálne percentuálne zníženie počtu epidemiologických jednotiek, ktoré zostávajú pozitívne, maximálny časový limit, v ktorom sa musí cieľ dosiahnuť, a definíciu systémov testovania potrebných na overenie dosiahnutia cieľa. V náležitých prípadoch má tento cieľ zahŕňať aj definíciu sérotypov s významom pre verejné zdravie.

(4) V nariadení (ES) č. 2160/2003 sa stanovuje, že pri určovaní cieľa Únie je potrebné zohľadniť skúsenosti získané v rámci súčasných vnútroštátnych opatrení, ako aj informácie zaslané Komisii alebo Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (European Food Safety Authority, ďalej len „EFSA“) v zmysle existujúcich požiadaviek Únie, najmä v rámci informácií stanovených v smernici

([1]) Ú. v. EÚ L 325, 12.12.2003, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 338, 22.12.2005, s. 1.

▼B

Európskeho parlamentu a Rady 2003/99/ES zo 17. novembra 2003 o monitoringu zoonóz a pôvodcoch zoonóz, ktorou sa mení a dopĺňa rozhodnutie Rady 90/424/EHS a ruší smernica Rady 92/117/EHS ([1]), a najmä v jej článku 5.

(5) V článku 1 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 646/2007 z 12. júna 2007, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokiaľ ide o cieľ Spoločenstva zameraný na zníženie prevalencie *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* u brojlerov a ktorým sa ruší nariadenie (ES) č. 1091/2005 ([2]), sa stanovuje cieľ týkajúci sa zníženia maximálneho percentuálneho podielu kŕdľov brojlerov, ktoré zostávajú pozitívne na dané dva sérotypy salmonely, na 1 % alebo menej do 31. decembra 2011.

(6) Zo súhrnnej správy Európskej únie o trendoch a zdrojoch zoonóz, pôvodcov zoonóz a ohnísk nákaz pochádzajúcich z potravín v roku 2009 ([3]) vyplýva, že *Salmonella enteritidis* and *Salmonella typhimurium* sú sérovarmi, ktoré najčastejšie súvisia s nákazami ľudí. Počet prípadov ľudských nákaz zapríčinených *Salmonella enteritidis* v roku 2009 výrazne klesol, zatiaľ čo sa zaznamenal nárast v počte prípadov nákaz spôsobených *Salmonella typhimurium*.

(7) V júli 2011 EFSA prijal vedecké stanovisko týkajúce sa kvantitatívneho odhadu vplyvu stanovenia nového cieľa zníženia salmonely u brojlerov na verejné zdravie ([4]). Konštatoval v ňom, že *Salmonella enteritidis* je najúspešnejšie vertikálne (z rodiča na potomka) prenášaným zoonotickým sérotypom salmonely v prípade hydiny. EFSA takisto zaznamenal, že kontrolné opatrenia Únie v prípade brojlerov prispeli k výraznému zníženiu počtu prípadov ľudskej salmonelózy súvisiacej s brojlermi v porovnaní so situáciou v roku 2006. Tento cieľ by sa preto mal potvrdiť.

(8) Monofázické kmene *Salmonella typhimurium* sa vyvinuli tak, že v posledných rokoch patria k najčastejšie zisťovaným sérotypom salmonely v prípade viacerých druhov zvierat a v ľudských klinických izolátoch. Vo vedeckom stanovisku EFSA z roku 2010 týkajúcom sa monitorovania a posudzovania rizika „kmeňov podobných *Salmonella typhimurium*“z hľadiska verejného zdravia, prijatom 22. septembra 2010 ([5]), sa takisto konštatovalo, že sa monofázické kmene *Salmonella typhimurium* s antigénnym vzorcom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄, kam patria aj kmene bez antigénu O5 a s ním, musia považovať za varianty *Salmonella typhimurium* predstavujúce riziko pre verejné zdravie

([1]) Ú. v. EÚ L 325, 12.12.2003, s. 31.
([2]) Ú. v. EÚ L 151, 13.6.2007, s. 21.
([3]) Vestník EFSA 2011 (EFSA Journal 2010); 9(3):2090.
([4]) Vestník EFSA 2011 (EFSA Journal 2010); 9(7):2106.
([5]) Vestník EFSA 2010 (EFSA Journal 2010); 8(10):1826.

▼B

porovnateľné s rizikom, ktoré preň predstavujú ostatné kmene *Salmonella typhimurium*. Cieľ by sa preto mal zamerať aj na *Salmonella typhimurium* s antigénnym vzorcom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄.

(9) S cieľom overiť, či bol cieľ Únie splnený, je potrebné opakovane odobrať vzorky z kŕdľov brojlerov. S cieľom vyhodnotiť a porovnať výsledky je potrebné opísať spoločný systém testovania na overenie toho, či bol cieľ Únie splnený.

(10) Národné programy kontroly zamerané na dosiahnutie cieľa Únie na rok 2012, pokiaľ ide o kŕdle brojlerov *Gallus gallus*, sa predložili na spolufinancovanie zo zdrojov Únie v súlade s rozhodnutím Rady 2009/470/ES z 25. mája 2009 o výdavkoch na veterinárnom úseku ([1]). Technické zmeny a doplnenia prílohy k tomuto nariadeniu sú priamo uplatniteľné. V dôsledku toho Komisia nemusí opätovne schvaľovať národné programy kontroly, ktorými sa vykonáva toto nariadenie. Preto nie je potrebné stanoviť prechodné obdobie.

(11) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat a Európsky parlament ani Rada proti nim nevzniesli námietku,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Cieľ Únie

1. Cieľom Únie, ako sa uvádza v článku 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 2160/2003, a ktorým je zníženie prevalencie *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* v prípade brojlerov („cieľ Únie“), je zníženie maximálneho ročného percentuálneho podielu kŕdľov brojlerov, ktoré zostávajú pozitívne na *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*, na 1 % alebo menej.

Pokiaľ ide o monofázické kmene *Salmonella typhimurium*, do cieľa Únie sa zahŕňajú sérotypy s antigénnym vzorcom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄.

2. Systém testovania potrebný na overenie dosiahnutého pokroku pri napĺňaní cieľa Únie je stanovený v prílohe (ďalej len „systém testovania“).

Článok 2

Preskúmanie cieľa Únie

Komisia preskúmava cieľ Únie, pričom zohľadňuje informácie zozbierané v súlade so systémom testovania a kritériami stanovenými v článku 4 ods. 6 písm. c) nariadenia (ES) č. 2160/2003.

([1]) Ú. v. EÚ L 155, 18.6.2009, s. 30.

▼B

Článok 3

Zrušenie nariadenia (ES) č. 646/2007

Nariadenie (ES) č. 646/2007 sa zrušuje.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B

PRÍLOHA

Systémy testovania potrebné na overenie dosiahnutia cieľa Únie uvedeného v článku 1 ods. 2

1. RÁMEC ODBERU VZORIEK

Rámec odberu vzoriek zahŕňa všetky kŕdle brojlerov *Gallus gallus* (ďalej len „brojlery“) v rámci národných programov kontroly stanovených v článku 5 nariadenia (ES) č. 2160/2003.

2. MONITORING BROJLEROV

2.1. **Frekvencia odberu vzoriek**

a) Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov odoberajú vzorky zo všetkých kŕdľov brojlerov v rámci troch týždňov pred zabitím.

Odchylne od povinnosti odberu vzoriek stanovenej v prvom pododseku, príslušný orgán môže stanoviť, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov odoberú vzorky aspoň z jedného kŕdľa brojlerov pri každej inšpekcii v chovoch s viac ako jedným kŕdľom, v ktorých:

i) sa pri všetkých kŕdľoch v chove uplatňuje systém všetko dnu, všetko von;

ii) sa uplatňuje rovnaký postup pri všetkých kŕdľoch;

iii) je pre všetky kŕdle spoločný zdroj potravy a vody;

iv) príslušný orgán počas aspoň posledných šiestich inšpekcií vykonal testovanie na *Salmonella* spp. v súlade so schémou odberu vzoriek stanovenou v prvom pododseku v prípade všetkých kŕdľov v chove na vzorkách zo všetkých kŕdľov odobratých pri aspoň jednej inšpekcii;

v) všetky výsledky testovania v súlade s prvým pododsekom a písm. b) na *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium* boli negatívne.

Odchylne od povinností týkajúcich sa odberu vzoriek stanovených pod týmto písmenom, príslušný orgán môže povoliť odber vzoriek v posledných šiestich týždňoch pred dátumom zabitia v prípade, že brojlery sú chované viac ako 81 dní alebo sú súčasťou organickej produkcie brojlerov podľa nariadenia Komisie (ES) č. 889/2008 ([1]).

b) Príslušný orgán odoberá každý rok vzorku z aspoň jedného kŕdľa brojlerov z 10 % chovov s počtom jedincov vyšším ako 5 000. Uvedený odber sa môže vykonávať na základe rizika a zakaždým, keď to príslušný orgán uzná za potrebné.

Odber vzoriek vykonaný príslušným úradom môže nahradiť odber vzoriek vykonaný prevádzkovateľom potravinárskeho podniku, ako sa požaduje pod písm. a).

([1]) Ú. v. EÚ L 250, 18.9.2008, s. 1.

▼B

2.2. **Protokol odberu vzoriek**

2.2.1. *Všeobecné pokyny pre odber vzoriek*

Príslušný orgán alebo prevádzkovateľ potravinárskeho podniku zabezpečuje, aby vzorky odoberali osoby vyškolené na tento účel.

Na odber vzoriek sa používajú aspoň dva páry návlekov na nohy. Návleky na nohy sa navliekajú na obuv a vzorka sa odoberá chôdzou po hydinárni. Návleky použité pri jednom kŕdli brojlerov sa môžu spojiť do jednej vzorky.

Pred navlečením návlekov sa ich povrch navlhčuje:

(a) použitím riedidiel s maximálnou výťažnosťou (MRD – maximum recovery diluents: 0,8 % chlorid sodný, 0,1 % peptón v sterilnej deionizovanej vode);

(b) použitím sterilnej vody;

(c) použitím akéhokoľvek iného riedidla schváleného národným referenčným laboratóriom uvedeným v článku 11 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2160/2003; alebo

(d) preparáciou v autokláve v nádobe spolu s riedidlami.

Návleky sa navlhčujú tak, že sa tekutina pred tým, ako sa navlečú, do nich naleje, alebo sa zatrepú v nádobe s riedidlom.

Je potrebné zabezpečiť, aby pri odbere vzoriek boli primerane zastúpené všetky oddelenia budovy chovných zariadení. Každý pár návlekov musí pokryť približne 50 % plochy budovy.

Po ukončení odberu vzoriek sa návleky na nohy opatrne odstránia, aby sa prilepený materiál z návlekov neuvoľnil. Návleky sa môžu prevrátiť, aby sa na nich materiál udržal. Umiestnia sa do vrecka alebo nádoby a označia sa.

Príslušný orgán sa môže rozhodnúť zvýšiť minimálny počet vzoriek, aby zabezpečil ich reprezentatívny odber na základe hodnotenia epidemiologických parametrov v závislosti od jednotlivých prípadov, a to konkrétne podmienok biologickej bezpečnosti, rozloženia alebo veľkosti kŕdľa.

Ak príslušný orgán súhlasí, jeden pár návlekov na nohy sa môže nahradiť prachovou vzorkou s hmotnosťou 100 g odobratou z viacerých miest v celej budove, z povrchov s viditeľnou prítomnosťou prachu. Alternatívne je možné na zber prachu z viacerých miest v celej budove použiť jeden alebo viac navlhčených látkových tampónov s kombinovaným povrchom aspoň 900 cm^2. Každý tampón sa dôkladne pokryje prachom z oboch strán.

2.2.2. *Osobitné pokyny pre určité typy chovov*

a) V prípade kŕdľov brojlerov chovaných vo voľnom výbehu sa vzorky odoberajú len vo vnútri budov chovných zariadení.

b) Ak je prístup do budov nemožný z dôvodu obmedzeného priestoru v prípade kŕdľov s počtom menej ako 100 brojlerov a nie je preto možné použiť návleky na nohy na odber vzoriek pri chôdzi, môžu sa nahradiť rovnakým druhom látkových návlekov na ruky, aké sa používajú na odber prachu, pričom sa týmito návlekmi zotrú povrchy kontaminované čerstvými výkalmi, a ak to nie je uskutočniteľné, prostredníctvom iných techník odberu vzoriek, ktoré sú vhodné na takýto zamýšľaný účel.

▼B

2.2.3. *Odber vzoriek vykonávaný príslušným orgánom*

Príslušný orgán vykonávaním ďalších testov a/alebo v prípade potreby kontrol dokumentácie overuje, či výsledky nie sú zmenené prítomnosťou antimikrobiálnych látok alebo iných látok inhibujúcich rast baktérií.

Keď sa nezistí prítomnosť *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*, ale zistí sa prítomnosť antimikrobiálnych látok alebo účinok pôsobenia rastového inhibítora baktérií, príslušný kŕdeľ sa považuje za infikovaný kŕdeľ brojlerov na účely cieľa Únie uvedeného v článku 1 ods. 2.

2.2.4. *Preprava*

Vzorky sa bez zbytočného odkladu zasielajú expresnou poštou alebo kuriérom laboratóriám uvedeným v článkoch 11 a 12 nariadenia (ES) č. 2160/2003. Počas prepravy sú chránené pred teplotou nad 25 °C a vystavením slnečnému svetlu.

Ak vzorky nie je možné odoslať do 24 hodín od odberu, uchovávajú sa v chladničke.

3. LABORATÓRNA ANALÝZA

3.1. **Príprava vzoriek**

V laboratóriu sa vzorky uchovávajú v chladničke až do momentu ich vyšetrenia. Vyšetrenie sa začína do 48 hodín od prijatia vzoriek a do štyroch dní od dátumu ich odberu.

Prachové vzorky sa analyzujú samostatne. Príslušný orgán však môže rozhodnúť o ich spoločnej analýze s párom návlekov na nohy.

Vzorkou sa pokrúži, aby kompletne nasiakla, a pokračuje sa v kultivácii použitím detekčnej metódy stanovenej v bode 3.2.

Príslušné dva páry návlekov na nohy sa opatrne odbalia, aby sa predišlo uvoľneniu prichyteného výkalového materiálu, zhromaždia a umiestnia v 225 ml pufrovanej peptónovej vody (PPV) vopred zohriatej na izbovú teplotu, alebo sa 225 ml riedidla pridá priamo na dané dva páry návlekov na nohy v nádobe, v ktorej boli prepravené do laboratória.

Návleky na nohy sa úplne ponoria do PPV, aby bolo okolo vzorky dostatočné množstvo voľnej kvapaliny na migráciu salmonely zo vzorky, a preto, ak je to potrebné, možno pridať viac PPV.

V prípade odsúhlasenia EN/ISO noriem na preparáciu výkalov na účely zistenia salmonely, nahrádzajú podľa potreby ustanovenia o príprave vzoriek stanovené v tomto bode.

3.2. **Detekčná metóda**

Detekcia *Salmonella* spp. sa vykonáva v súlade so zmenou a doplnením normy EN/ISO 6579 Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu „Mikrobiológia potravín a krmív. Horizontálna metóda na dôkaz baktérií rodu Salmonella. Príloha D: Dôkaz baktérií rodu *Salmonella* spp. v živočíšnych výkaloch a vo vzorkách z prvovýroby“.

3.3. **Sérotypizácia**

Minimálne jeden izolát z každej pozitívnej vzorky odobratej príslušným orgánom sa podrobuje sérotypizácii podľa aktuálnej schémy White-Kauffmann-Le Minor.

▼B

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov zabezpečujú, aby bolo v prípade všetkých izolátov vylúčené aspoň to, že nepatria k sérotypom *Salmonella enteritidis* and *Salmonella typhimurium*.

3.4. **Alternatívne metódy**

Pokiaľ ide o vzorky odobrané na podnet prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, môžu sa namiesto metód prípravy vzoriek, detekčných metód a metód sérotypového rozboru stanovených v bodoch 3.1., 3.2. a 3.3. tejto prílohy použiť metódy analýzy stanovené v článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ([1]), pokiaľ sú zvalidované v súlade s EN/ISO 16140.

3.5. **Uskladnenie kmeňov**

Príslušný orgán zabezpečuje, aby sa aspoň jeden izolovaný kmeň sérotypov salmonely z odberu vzoriek počas úradných kontrol v každej budove a v každom roku uskladnil na účely budúcej fagotypizácie alebo testovania citlivosti na antimikrobiálne látky, pričom sa použijú stanovené metódy na odber kultúry, ktorými sa musí zabezpečiť integrita kmeňov na obdobie minimálne dvoch rokov od dátumu analýzy.

Príslušný orgán môže rozhodnúť, že izoláty z odberu vzoriek vykonaného prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov sa takisto uskladnia na budúcu fagotypizáciu alebo testovanie citlivosti na antimikrobiálne látky na účely poskytnutia vzoriek na testovanie v súlade s článkom 2 rozhodnutia Komisie 2007/407/ES ([2]).

4. VÝSLEDKY A PODÁVANIE SPRÁV

4.1. **Výpočet prevalencie na účely overenia cieľa Únie**

Na účely overenia dosiahnutia cieľa Únie sa kŕdeľ brojlerov považuje za pozitívny v prípade, že sa v kŕdli zistí prítomnosť *Salmonella enteritidis* a/alebo *Salmonella typhimurium* (iných ako kmeňov očkovacej látky).

Pozitívne kŕdle brojlerov sa spočítavajú iba raz na každú inšpekciu, nezávisle od počtu odberov vzoriek a testov, a nahlasujú sa iba v prvom roku ich pozitívneho nálezu.

4.2. **Podávanie správ**

Podávanie správ zahŕňa tieto údaje:

a) celkový počet kŕdľov brojlerov, ktoré sa v priebehu vykazovaného roka aspoň raz podrobili testu;

b) celkový počet kŕdľov v členskom štáte pozitívnych na akýkoľvek sérotyp salmonely;

c) počet kŕdľov brojlerov, ktoré boli aspoň raz pozitívne testované na *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* vrátane monofázických kmeňov s antigénnym vzorcom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄;

d) počet pozitívnych kŕdľov brojlerov na každý sérotyp salmonely alebo na nešpecifikovanú salmonelu (izoláty, v ktorých prípade nemožno vykonať typizáciu ani sérotypizáciu).

([1]) Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 153, 14.6.2007, s. 26.

▼B

Informácie sa poskytujú samostatne pre odber vzoriek v rámci celkového národného programu na kontrolu salmonely, ako sa stanovuje v bode 2.1. písm. a) a b), v rámci odberu vzoriek vykonávaného prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov, ako sa stanovuje v bode 2.1. písm. a) a v rámci odberu vzoriek vykonávaného príslušnými orgánmi, ako sa stanovuje v bode 2.1. písm. b).

Výsledky testov sa pokladajú za významnú informáciu týkajúcu sa potravinového reťazca, ako sa stanovuje v oddiele III prílohy II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady č. 853/2004 ([1]).

Aspoň tieto informácie sa sprístupňujú príslušnému orgánu o každom kŕdli testovaných brojlerov:

a) referenčné číslo chovu, ktoré je nemenné;

b) referenčné číslo budovy, ktoré je nemenné;

c) mesiac odberu vzorky.

Správy o výsledkoch sa podávajú a akékoľvek dodatočné relevantné informácie sa oznamujú ako súčasť správy o trendoch a zdrojoch podľa článku 9 ods. 1 smernice 2003/99/ES ([2]).

Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku bezodkladne oznámi príslušnému orgánu potvrdenú detekciu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*. Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku sprostredkuje rovnaký pokyn laboratóriu vykonávajúcemu analýzu.

([1]) Ú. v. EÚ L 226, 25.6.2004, s. 22.
([2]) Ú. v. EÚ L 325, 12.12.2003, s. 31.